

Sprawozdania

BEZPIECZEŃSTWO CZŁOWIEKA (HUMAN SECURITY) W ENCYKLICE PAPIEŻA FRANCISZKA LAUDATO SI'

Sprawozdanie z *III Ogólnopolskiego Forum Studiów nad Bezpieczeństwem.*
Człowiek – Technika – Środowisko

„III Ogólnopolskie Forum Studiów nad Bezpieczeństwem. Człowiek – Technika – Środowisko” nt. „**Bezpieczeństwo człowieka (human security) w encyklice Papieża Franciszka *Laudato si'***”, odbyło się w dniach 1-2 marca 2016 r. (1 marca na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu, ul. Umultowska 89a, 2 marca na Wydziale Teologicznym UAM w Poznaniu, ul. Wieżowa 2/4).

Zgodę na objęcie forum patronatem wyrazili:

Paweł Soloch, szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego;

Stanisław Gądecki, arcybiskup metropolita poznański;

prof. dr hab. Bronisław Marciniak, rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Patronat medialny nad przedsięwzięciem objął:

„Przewodnik Katolicki”, „Radio Emaus”, Telewizja Informacyjna TV Wielkopolska.

Jednostkami organizującymi był Zakład Studiów nad Bezpieczeństwem UAM, Zakład Teologii Moralnej, Duchowości i Katolickiej Nauki Społecznej UAM oraz Katedra Systemu Bezpieczeństwa i Obronności WAT. Organizatorami forum byli: prof. dr hab. Jerzy Konieczny – kierownik Zakładu Studiów nad Bezpieczeństwem Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu oraz ks. prof. dr hab. Jacek Hadryś – kierownik Zakładu Teologii Moralnej, Duchowości i Katolickiej Nauki Społecznej Wydziału Teologicznego UAM w Poznaniu. Organizatorzy, wraz z prof. dr hab. Tadeuszem Wallasem – dziekanem Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu, zaprosili na konferencję przedstawicieli rozmaitych środowisk naukowych, reprezentujących różne dyscypliny badawcze.

Celem „III Ogólnopolskiego Forum Studiów nad Bezpieczeństwem” było określenie koncepcji bezpieczeństwa człowieka w drodze do zrównoważonego rozwoju. Tematyka konferencji dotyczyła m.in. postępu nauk społecznych, medycznych, przyrodniczych i technicznych w odniesieniu do odpowiedzialności, wartości i sumienia człowieka, ekologii rodziny, współczesnego oblicza antropocentryzmu czy kultury ekologicznej w życiu codziennym istoty ludzkiej.

Ceremonii otwarcia Forum 1 marca dokonali: prof. dr hab. Robert Kmiecik (prodziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM), prof. dr hab. Jerzy Konieczny oraz ks. prof. dr hab. Jacek Hadryś.

Sesja plenarna prowadzona była przez organizatorów: prof. dr hab. Jerzego Koniecznego oraz ks. prof. dr hab. Jacka Hadrysia.

Głównymi prelegentami pierwszej sesji plenarnej byli prof. dr hab. n. med. Janusz Gadzinowski z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, prof. dr hab. Zbigniew Broda z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Stanisław Kowalik z Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu, ks. prof. dr hab. Jacek Hadryś, prof. dr hab. Ryszard Gołdyn z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, ks. prof. dr hab. Jan Klimkowski z Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu, ks. dr hab. Andrzej Pietrzak z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, prof. dr hab. Selim Chazbijewicz z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, prof. dr hab. Edward Jeliński, prof. dr hab. Wojciech Nowiak, ks. dr Andrzej Pryba z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz dr n. med. Dorota Klimaszuk ze Szpitala Miejskiego im. Franciszka Raszei w Poznaniu.

Podjęmowane przez referujących tematy koncentrowały się głównie na problematyce określenia miejsca człowieka w zmieniającym się środowisku bezpieczeństwa w kontekście zrównoważonego rozwoju. Zwrócono szczególną uwagę na znaczenie technologii DNA w postępie biologicznym, określono główne problemy związane z opieką nad noworodkiem urodzonym na pograniczu możliwości uzyskania przeżycia. Prelegenci podkreślili również główne założenia duchowości ekologicznej według encykliki *Laudato si*. Wskazali również zagrożenia powodujące deficyt wody. Środowisko człowieka zaprezentowane zostało także z perspektywy wpływu antropologii religijnej oraz opcji na rzecz ubogich jako zasady etycznej rozwoju i bezpieczeństwa. Sesję zakończono dyskusją na temat poruszanych w wystąpieniach zagadnień. Szczególną uwagę wzbudziło wystąpienie profesora Ryszarda Gołdyna z Wydziału Biologii UAM w Poznaniu. Zabierający głos w dyskusji zgodnie stwierdzili, iż problematyce dostępu do wody należy poświęcić więcej uwagi. Problematyka ta zostanie bliżej przeanalizowana w trakcie obrad IV Ogólnopolskiego Forum Studiów nad Bezpieczeństwem. W popołudniowej części sesji plenarnej Forum poruszono tematykę relacji chrześcijańsko-islamskich w kontekście bezpieczeństwa międzynarodowego we współczesnej Europie, bezpieczeństwa człowieka w interpretacji ekologii integralnej. Podano pod naukową dyskusję znaczenie rodziny jako pierwszej i podstawowej komórki ekologii ludzkiej, naukę papieża Franciszka w analogii do stosunku społeczeństwa polskiego wobec imigrantów. Sesję zakończyło wystąpienie dotyczące toksykologii egzystencjalnej jako wyzwania dla toksykologów klinicznych.

W obradach uczestniczyli liczni prelegenci, w tym profesorowie, adiunkci oraz doktoranci z różnych uczelni. W obradach mogli uczestniczyć studenci UAM, którzy to chętnie z tej możliwości skorzystali. Pierwszy dzień Forum zakończył się dyskusją i podsumowaniem sesji. Zgromadzeni goście zgodnie stwierdzili, iż należy podejmować cykliczne konferencje dotyczące interdyscyplinarnego spojrzenia na bezpieczeństwo, zarówno w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Kluczem do tego okazać się może pewne wyjście badaczy poza swoje środowisko, ce-

lem wspólnego wypracowywania stanowisk, rozwiązywania problemów i prowadzenia wspólnych projektów badawczych.

Drugi dzień Forum kontynuowany był na Wydziale Teologicznym UAM w Poznaniu.

Moderatorami obrad w zespołach byli ks. dr hab. Piotr Piasecki, dr Mikołaj Gębka, dr Maciej Magiera, dr Rafał Kamprowski. Obrady w zespołach studenckich prowadzili mgr Leonard Dajerling oraz mgr Hubert Pilarczyk.

Głównymi prelegentami sesji plenarnej w tym dniu byli: gen. dr inż. Anatol Czaban, dr Marcin Łukaszewski, dr Anna Sakson-Boulet, dr Mikołaj Tomaszuk (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) oraz dr Artur Filipowicz z Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie. W popołudniowej części obrad udział wzięli doktoranci UAM w Poznaniu. Wnioski ze swoich badań zaprezentowali m.in. mgr Magdalena Tafelska, mgr Krzysztof Duda, mgr Joanna Jancz, mgr Małgorzata Heigelmann, mgr Rafał Szymanowski, mgr Leonard Dajerling oraz mgr Mateusz Łakomy z Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego.

Podjęmowane przez prelegentów tematy koncentrowały się na problematyce określenia relacji między człowiekiem – nauką – społeczeństwem w oparciu o ustalenia papieża Franciszka. Badacze poruszyli również kwestie monachijskiej polityki ekologicznej księcia Alberta II, bioetyki globalnej – ekologii integralnej, polityki klimatycznej państw czy roli duszpasterstwa wojskowego sił zbrojnych. Doktoranci, biorący udział w Forum, poruszyli w swych wystąpieniach oraz dyskusji problematykę bezpieczeństwa głosowania elektronicznego w kontekście relacji człowiek – technika – środowisko, jakości życia i osobistej modlitwy jako wyrazu troski o losy świata, poczucia bezpieczeństwa Polaków w latach 2010-2015 w zmieniającym się środowisku bezpieczeństwa. Młodzi badacze zaprezentowali również tematykę związaną z działaniami państw na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego, badań zintegrowanych nad bezpieczeństwem człowieka w środowisku miejskim oraz geopolitycznym bezpieczeństwem Polski, wynikającym ze starzejącego się środowiska. Tradycją obecną od II Forum jest umożliwienie studentom zaprezentowania tematyki im bliskiej. Obrady w zespołach studenckich zamknęły „III Ogólnopolskie Forum Studiów nad Bezpieczeństwem. Człowiek – Technika – Środowisko”. Studenci podnieśli w trakcie obrad kwestie m.in. wpływu zmian środowiska na ogólny dobrostan psychofizyczny jednostki, spróbowali udzielić odpowiedzi na pytanie, czy inżynieria genetyczna zagraża człowiekowi, określili relację między globalizacją a nauką Kościoła, zdefiniowali człowieka transnarodowego w zglobalizowanym środowisku. Podobnie jak w dniu poprzednim, po zakończeniu pracy w panelach odbyła się wspólna dyskusja uczestników i podsumowanie całości konferencji.

W ocenie uczestników, „III Ogólnopolskie Forum Studiów nad Bezpieczeństwem. Człowiek – Technika – Środowisko” było doskonałą okazją do przedyskutowania istotnych dla współczesnego definiowania bezpieczeństwa zagadnień, pozwoliło na zaprezentowanie wyników badań oraz stało się ważnym miejscem wymiany poglądów na kluczową kwestię postępu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.